

reiškia. Atsigaunantioji tauta tokius niekus greitai šalina. Jeigu tai neiviksta, paojus arti. Mirties galias viršū gauna ant tautos givibės.

Todėl ir budantios sielos pradeda šaukti ir ginties prieš nedorėlius ir paikutius. Ir kiek tik galėdami naudojasi givibės galiomis, kurios paėina iš vieno, antro rašytojo. Ir taip stāto tautai tā dvāsine pādėti, kurioj ji sveikiausiai gali giventi. Tik ir tše reikia suprasti, kad negiventis vangiai, vien gyvenimui pajusti ir pajusti, ragauti, bet i ji ĩnešti žmoniškājā savo esme.

Kartais didiū rašytojū randasi vienoj antroj tautoj jau net tuo laiku, kad tauta tik dār stātosi savo givātā ir pasistengia pasiekti sveikiausiājā pādėti. Jū reiškiniai tada dažnai nesuprantami. Tai esti, jie nepasieka didiojo žmoniū skaitiaus, o tik iškilusius, giviausius tautos vaikus.

Bet jiems tarnaut, jū gelbėti ir ĩra vīriausias jū uždavinis. Nesirūpina jie visais tais nīkstukais, kurie net pradeda i juos akmenelius svaiditi. Jie eina savo žingsniu tolin. Nēsa jie žino, kas jū uždavinis, ir kad jis jiems tautos givibės, paties vislo kūrėjo uzduotas. Jie žino, kad tauta tām statita i pasauli, kad iš jos išaugtū žmonės, kurie vaikštioja kilniausio žmoniškumo takais, eidami žmonijos pareigas. Vds.

□ □ □ Žmogaus augimas ir auginimas. □ □ □

Auga žmonės auginami. Aiškiai tai rodosi jau ir akims. Pirma buves menkas, māžas dalikas pasaulije, jis išlengvo didēja, išigali. Kalbame apie paugusī, užaugusī arba suaugusī žmogū.

Pastaba: Sakiau apie šī dalikā kalbā 3. 8. 1922-mt. Palangoje.

Bet gerai apmāste, suprasime, kad tat, kas tokiu būdu augo ir buvo auginama, ĩra kūnas. Mes dažnai laikome kūnā patiu žmogumi. O ar ištikrūjū žmogus nebūtū kita-kas negu jo kūnas?

Aiškiai jautiama, jei ne statiai regima, jog tūlas žmogus dār nēra subrendęs, nors jo kūnas ĩra jau užaugęs ir nebēra auginamas. Berods kūnai nelīgūs. Tik nuostabu būdu menko, neuzaugusio kūno žmogus dažnai apsireiškia daugiau suaugusiu, negu žmogus su pilnai subrendusiu kūnu.

Norint žmogū suprast, reikia pasistengti nujęgti tā galiā, kuri kūnu apsireiškia. O ta galia kaip tik ĩra žmogus. Ji gali augt ir būti auginama. Ji ĩra menka arba didesnē, auganti arba užaugusi. Kūnas ir jo augimas bei auginimas tām tēra tik sālīga ir priemonē.

Apskritai imant, galime keturis šiuo dvāsinio žmogaus ūgio laipsnius pastebėti.

*

Tik išiziūrėkime, kaip didiausias žmoniū skaitius givena! Kokie ispūdiai juos pasieka, tokie jie ĩra. Saulei švietiant, jie linksmi, niūkiā dienā jie nusimine. Jei viso jiems ĩra, ko kūnas reikalauja, jie geri, kilnūs; jei ko reikia, jie niekām neverti, pikti. Visā jū smagumā, jū laime teikia jiems aplinkībės, šalinės pādėtis. Kokios tos, tokie ĩra žmonės, taip jie givena. Jū jie nešami, kaip laivelis be vairo vilniū supiamas, ir tai šen tai ten mētomas.

Taip jie liūdni ir linksmi, blogi ar geri, nelaimingi ar laimingi, visai, kaip aplinkībės kinta. Ir akstinai dārbei, pasistengimui vien pareina iš prigimties ir draugijos sārīšiū. Tiktai jūjū tokie žmonės vedami, nešami, laikomi. Ir jū dora, jū protas bei išmintis visai,

kaip rodos, tik iš tše paeina. Tik kad visa tvarka aplink juos aiški, jie protingi ir dori.

Savije jie visiškai neturi tos gėlios, kuri valdīt galėtū jū palinkimus, jausmus ir ūpus, mintis, ir visā aplinkībe. Ir nėra juose tām nė menkiausio pasistengimo. Dār-gi tokie žmonės dažnai sako, kad kitaip ir negalī būti. Toks jau esās gyvenimas. Žmogus esās aplinkībiū pādaras. Ir daugiau niekas.

*

Tatiau ėra žmonīū, kurie griežtai skiriasi nuo jū. Tie žmonės ne daug atsižiūri ė tai, ar ėiems smagu ar nesmagu, ar aplinkībės geros ar blogos. Jie visiškai savaip gyvena. Pasirenka sau tikslā ir jo siekia, jopi eina. O tenka ėiems pakesti gana daug vargo, bādo ir šaltio, prisieina trokšti ir skursti. Bet ėie to neboja. Jie eina, kaip kartais sākoma, su galva per sienā.

Jū žingsniai valdomi jū ūpū, jausmū, geidimū, jū mintiū. Aplinkībės beveik nieko nereiškia. Kaip koks plaukikas, jie skersai srovės net prieš jā plaukia, kad tik pasiekus krantā.

O tiriant, kaip šie žmonės ėra auge ir auginti, aiškėja, kad ėie daugiau maitinti jausmū, ūpū, linkimū ir mintiū negu tik paprastū pasaulio ėspūdiū. Sākoma, ėie auklėti, lāvinti, net mokslo žmonės. Mokikla juos taip tvirtinusi. Jie esā „apšviesti“.

Bet kad pirmosios rūšies žmonės atrodo apgailėtinai silpni, nors ir būtū stambaus kūno, tad šie ir ne geresnėj padėtīje. Rods nebėra ėie žaislu savo aplinkībės. Vis tiek ėie gyvena sunkiai. Nuolat sukelia priešingumū. Kovoja prieš visā pasaulī. Didiausias ėis jū priešas. Ir nuolatai ėis ėiems kaupia kalnū kliūtis.

*

Kita žmonīū rūšis visai dār kitaip gyvena. Jie taip-gi siekia savo pasistatītū tikslū. Bet ėie ir atsižiūri ė aplinkībe. Jie nevadovaujami atskirū geiduliū, troškimū, mintiū. Ėiems stāto tikslus jū protas ir ėsmintis. Iš anksto ir augšto ėie visa apmāsto. Savo dvāsia ėie gyvenimā pirma tarsi prisunkia ir tad vikina, kā ėie pasirinkē. Neleidia ėie nešties aplinkībės bangū. Bet ėie ir nedirba, jū nebodami. Iš savo dvāsios gelmiū ėie jas tildo ir padāro jas tinkamas savo tikslāms vīkinti.

Ėra tokie žmonės didieji tautū ir žmonijos veikėjai. Gėvenimas, pasaulis, laikas, kiekviena diena ėra ėiems veikimo dirva. Visa, kas tše ėvīksta, ėie apvertia savo tikslāms, naudojasi ir didiausiaiis priešingumais, tik jū gāliā ėtraukdami ė savo veikimo skritulī.

Ėpatinga jau, kaip toks žmogus pasitinka pasaulio ėspūdius. Ėis nepriima kiekvienā. Nuo niekingūjū ėis greitai traukia savo dėmesī. Matīt, ėis savo asmens gėvenime ėra visiškai valdovas. Prie svarbesniū ėspūdiū ėis ilgiau parimsta ir pasistengia prieiti jū esme. Leidia ėiems visai ėivai ėšbangoti savo sāmonej.

Dienai praėjus, ėis dār kartā juos susišaukia, jeib jām pilnai suteiktū, kā jos reiškia. Ir suriša juos su kitais seniau patirtais. Apžvalgo savo āmžiaus dienas kaip valdītojas ir taip nustāto, kā būsimoms dienoms jām suteikti ėis užeis.

Bet ir kitaip dār pasitinka gyvenimā. Ėpatiai svarbu jām ėra, kā ėis ė jī ėneša, kā ėis dāro. Praeinantiosios dienos ėra jām tikri veikalai. Kas vākarā ėis apmāsto, kas buves dienos turinīs, kas juo atlikta, kaip pavīko juo artīn prieiti tikslus. Ir iš tše žiūri jau ė būsimas dienas, ė būsimus veikimus. Apsvarsto visas sunke-

nības ir nustāto naujus savo žīgus, nepamiršdamas ir tai, kas galėtų netikėtai padariti kliūtį.

Jis stovi tarsi viršum visų įvikių, kuriuos laikas sunaša, ir pasidaro jų valdovu. Nebėra jis jų zaislu, ir nebėra jų priešu. Jis gyvenime viešpatuoja ir žengia pro jį didumo žingsniais.

Bet pastebėkime gerai, kaip jis svarbėja! Ivįksta tai dvejopu pasistengimu. Pats renkasi svarbiausiąjį turinį savo sāmonei. Nesiima niekų. Jiems neaukoja nei laiko, nei jėgų. O antrasis jo žīgis: jis valdo augštesniausiomis savo gâliomis šį turinį ir leidia jâm veikti pasauli, i jį kuo-galingiau atsiliepdamas.

Todėl ir nepaliginamas toks žmogus stovi šale kitų žmonių. Aiškiai jautiama, koks jis yra valdytojas savo gyvenimo ir pasaulio, kad jis yra kūrėjas savo laimės ir savo aplinkybės. Niekangi dalikai toli atkrinta nuo jo. Vien kas svarbu, su tuo jis ir patirdamas ir veikdamas sântikuoja. Visame yra didelė tvirta valia ir aiškus protas mātomas.

Tatiau ir jis stovi kitų rūšių žmonių eilėje. Gyvena, laukdamas viso-ko dâr iš pasaulio. Gyvena, kadangi jâm tai yra dziaugsmas. Kad pirmosios rūšies žmonės nežino, kaip elgties, jeib jiems daugiau dziaugsmo būtų ir kad jis jiems tektų dažniau, antriejie, nieko nebedami, ieško savo laimės, brisdami dažnai vis gilin i skausmâ, tai ši tretioji rūšis eina tikslingai tolîn. Nesiekia mâžmozių, nesitenkina akies mirksnio linksmibe, bet kuria sau pilnâ ir pâtvarû pasikâkinimâ.

*

Bet yra dâr ir kitų žmonių. Juos reik priskaititi visai naujai rūšiai. Jie taip-gi tvarko savo gyvenimâ, taip-gi visa apmâsto, kâ dariti reikia ir ko vengti, bet

jiems nerûpi jų virâvimas. Nereikalauja, kad gyvenimas jiems visa-ko teiktų.

Apskritai imant, jie nesirûpina savim, savo išgalėjimu, savo laime. Gyvena, tarsi jie nebūtų asmenybės su paprastais, nors ir didiais reikalais. Nerûpi jiems nei turtas, nei garbė, nei galibė. Jie vaikšto po pasauli, tarsi jiems būtų padingos tas aš, kurs kitiems toks brangus.

Vien tarnauti jie nori. Bet tarnauti geriausiu, išmintingiausiu būdu. Tarnauti kitiems, kad jie pasiektų augštesnį žmoniškumo laipsnį, ir tuo pasiektų savo gyvenimo tikslâ. Atrodo tų žmonių kiekvienas, lig pats kuklumas, pats malonumas. Tatiau jautiama jo asmenybės galia ir tvirtumas. Visai kitaip neng iš kitų žmonių spindi iš jo išmintis, valia ir labumas. Ir nenoroms žmonės parodo jâm savo pagârbâ. Su visu savo lêtumu jis tik žengia po žmones kaip koks viešpats. O tik nieko jis nereikalauja. Vienâtinis jo gyvenimo tikslas yra tarnauti.

Tik jis jau netarnauja žmonėms, bet kûribos gâlioms ir jos išmintiai. Jo didibė randasi tame, kad jis tų gâlių, tos šviesos yra priemonė. Šis stovi tarsi anapus gyvenimo ir neša i jį savo dvâsiâ ir sielâ, savo širdi ir givibe, kad gaivinus ir sužadinus kituose žmonėse, kas juos padâro kilnybės žmonėmis.

Žiûrint i visas šias žmonių rūšis, matit, pirmųjų yra labai daug, antrųjų mažiau, trečiųjų dâr mažiau, o ketvirtųjų vos vienâ antrâ pastebėsime âmzių eigoj. Tatiau zinoma, kad tokių rūšių yra, ir kad tos rūšis yra žmoniškumo laipsniai. Paskiau minėtoji rūšis yra augštesias laipsnis, pirmutinioji žemiausias.

Kas mums tai îrodo? Gâlima apie tai kalbêt, koks silpnas menkas pirmosios rūšies žmogus yra ir koks

galingas, kilnus paskutinosios. Vienok nedaug tuo pasakīta. Bet mums īgimtas tikrasis sprēsmas. Negālime kitaip, sprēndīame savaiame. Mokslo reikalāvimas māsto arba saiko īra ne toks jau svarbus. Duok pakuotiui māstā, jis nieko neveiks. Bet sātikiuodamas su augstībēs žmogumi, jis savaiame kitaip pasielgs kaip su kitais.

* * *

Ir pasidāro klausimas, kaip pasieka žmogus tokī laipsnī. Atsākīmas īra trumpas. Žmogus auga. Tvirtina tai išmintiai iš pat senovēs. Auga jo asmenībēs esmē per āmžius. Užgimusi šiame pasaulīje, ji visaip tarpsta.

Pirmas dalīkas īra kūno īgijimas. Aiškiai matīt, tik nors kiek bīologe pažīstant, kaip slēpinga galia iš māžo krislelio traukia savespī visokio matēriālo ir stāto iš jo kūnā su jo nuostabiais ītaisīmais. Ir pasidāro kūnas šio vislo dalele. Ji sukauptā iš to, iš kurio visas vislas kurtas. Bet nēra tai svarbiausias dalīkas. Tikslas kūno stātīmo īra tat, kad žmogaus asmenībē turētū priemone šiame pasaulīje gīventi. Ir kūnas, užgimęs auga vis daugiau matēriālo pritraukdamas ir savīje suvartodamas.

O tuojau ir pasirodo, kad žmogus, nors jis dār nedaug daugiau reiškia, kiek tai, kad jām īra gīvenime gīvas kūnas, pradeda pasaulij pasirodīti esās galia. Kūnas juda, dirba savaip, stojasi su savo reikalāvimais prieš visa, kas īra, tarsi pasaulis vien jo-dēl būtū. Ir kūnas pasidāro tuojau ir kitām dār priemonē. Viso pasaulio īspūdiai: šiluma ir šviesa, drēgnumas ir maisitas, pavidalai ir varsos, oras ir kvapai, visi suplūsta kūne. Ir žmogus tai patira, pajunta, pajautia, numāno.

Reiškia, kitoj jū asmens sritij pasidāro naujas gīvumas. Sukīla jām visokie jusmai, jausmai, ūpai, kurie vėl savo būdu atsiliepia ī kūnā ir ī tai, kas jame vīksta.

Taip kūnui augant, auga ir šita antroji gīvata, kuri kūnā apsiupusi ir prisunkusi laiko kaip pats oras. Ir ta gīvata žmogus sātikiuoja su kūnu ir juo su visu vislu, visa gamta ir pasauliu.

Bet negana to. Žmogus, geriau gāl pasākūs, jo supratimo galia, jo sāmōnē ir samonībē tuo nesitenkina. Patirdamas savo jausmū-linkimū gīvenime tai, kas kūne atsitinka ir tuo pasaulio gīvumā, jis stāto daugiau viduje, patioj sāmōnēs šviesoj naujā pasaulī, pasidāro vaizdus apie pasaulio gīvumā, jī jais suprasdamas, kaip sākoma. Ir taip kuria savo asmens mintiū-īvaizdū-sāvokū pasaulī, kurs savo būdu veikia jausmū-ūpū gīvātā ir pātī kūnā ir taip reiškia mažiau ar daugiau regimoj esamībėje. Toji mūsū laiku beveik visai valdoma mintiū pasaulio. Tik paskutiniaiis metais kiek daugiau sveria tše ir jausmai, ūpai, troškimai.

Taip tai žmogus auga, jo kūnui augant, kartu ir kitose savo asmens sritīse. O tūli žmonēs šitā gīvumā laiko patiu žmogumi. Jiems rodosi sāmōningu, kas mintiū gīvātoj īgauna lītī ir kas tad iš tše tvarkoma. O reikētū suprast, kad visiškai taip kaip kūnas, kaip jausmū gīvata, taip ir mintiū gīvenimas tēra tik turinīs patios žmogaus sāmōnēs. Ji tai īra pagrindas žmogaus patirties, īra ta akis, kuri visa pastebi, ī visa žiūri, bet ir visa palietia. Tik tat teauga, kā sāmōnē pagauna, ī kā ji īsisunkia.

Bet ir pati sāmōnē kinta. Ji šviesēja taip dirbdama ir tuo kartu, taip sākant, platēja, īstengia daugiau aprepti. Sāmōnē īsigali, žmogaus esmē auga. Ir jī tad asmenij īra valdovē.

Jai nepaaugus, žmogus yra išpūdiu žaislas. Jai pradant augti, jis norėtu visa savaip taisyti. Jai stiprėjus, jis naudojasi pasaulio protingu ir tvirtu būdu. O žmogaus esmei pražidus, jis tampa pasaulio saule.

* * *

Pamąte žmogaus augimą, norime ir patirti jo priežastis ir priemones. Aišku, kad priežastis glūdo visumos gelmėse. Negali ji būti kita, kaip kūribos valia. O toji turi glūdoti ir žmogaus dvăsioj-sieloj, kuri trokšta neapribuotos givibės. Taip tad ištikrųjų ši valia žmogaus esmėje ir bus viriausioji jo augintoja.

Ji pati ir įveda žmogū į šį pasauli. Ir dažnai gir-dime klausimā: Kām aš tše givenu? O aišku: jeib žmogumi taptiau. Kām šiaip? Pasaulis yra tam tinkamiausioji vieta. Ira jis dirva, kur visa-ko auga. Bet dirva platioj prasmėj. Tše suplaukia visokiū jėgū visakām žadinti. Mūsū dienū biologė sako, kad givibė tik ten auga, kur ji erzinama (jei šis žodis ne perastrus). O žemė, su savo ribomis, su laiku ir erdve, su savo sunkumu ir kietumu, su savo istatimais, smarkiai pasitinka givibę, kūno, ūpū bei mintiū givātos ir paties žmogaus. Ir taip atrodo, kad pasaulis su savo turiniu augina žmogū.

Pasaulio gālios yra visokios. Todėl ir visaip jos paseka žmogū. Skaitant, sākisime iš apatios, pirma ji veikia elementū gamta: oras, šviesa, šiluma, slopmė, matėrė. Ir prieš šiuos išpūdius kūnas atsiliepia. Jis didėja ir tvirtėja. Ir isitiekia visokias priemones, įvairius narius, jeib atitinkamai pasitiktū elementū galias. Pradioje atrodo, tarsi jie stengtūs jį naikinti, bet toliau aiškėja, kad jie jį neša, kad jām tarnauja. Taip oras, suteikdamas kūnui rūgštadarį arba deguonį, nuolatiniau

matėrės kitimu vertia jo givibė į darbā. Kūnui tenkamas maistas padāro gālima, kad kūnas įgauna matėrės, ir kad jis naujinas. Šiluma ir šviesa šelpia šį darbā.

Bet elementū gālios ir daugiau reiškia. Tik šviesai veikiant, kūno givibė taisosi āki, orui virpant, ausi, ir tt. Įvairiems elementams patirti, kūnas isitiekia įvairias jusnis.

Kitas augimo ākstinas pareina žmogui iš augantios gamtos. Ji giliau palietia kūnā. Tik maistas iš josios padāro, kad kūno narveliai veisiasi. Tira tik matėrė nėra dar kūnui maistu, ji turi būt giva, auganti.

Bet augantioji gamta dar daugiau padāro. Ji žeme ir orā priruošia žmogui giventi. Tik kur augmenija yra gaivinusi šālį, tše žmogui patogū ir sveika giventi. Be augmenū jām greit būtū trošku.

Bet ir tai dar ne visa. Augmenis su savo formomis, su savo varsomis ir kvapais augina jau ir žmogaus jausmū-ūpū givātā ir vertia žmogū sau kurti mintiū pasauli. Tā pati darbā, bet dar giviau atlieka jausmingoji gamta, būtent givija. Ji nuolatai žadina žmogaus givumā jo asmens ūpū ir mintiū sritije.

Gāl atrodis tai tik ant greitūjū pasakita. Vis dėlto bus numanu nors tiek, kad tokie pasaulio veikimo skiriai pastebimi. Toliau tad veikia augantiū žmogū ir kiti žmonės. O tūjū veikimai kaip tik skiriasi į atitinkamas tokias-jau rūšis.

Pradioje motinos kūnas tėra augantiām diegui ir tik augmuo. Ir tuo augmenimi tam diegui tenka visa, kas jām reikalinga. Toliau tad veikia jį ir jau jausmai-ūpai-linkimai, reiškia givijos esmė. Ir pagaliau jį pasieka ir pati žmogaus dvāsia-siela. Iviksta tai berods dažniau tik žmogui jau užgimus ir tik tada, kad žmoniū sielos kiek yra paaugusios.

Bet be šito veikimo žmogaus dvasia-siela ir tik labai išlengvo tebunda. Laimė, kad ūra žmoniū su bundantia siela. O kad jū ir nēra daug, vis-tiek jū veikimas numānomas. Bet kartais ir dār menko žmogaus siela pabunda ir apsireiškia. Pirmiausia ji suspindi iš tėvū, īpatiai iš motinos meilės. Ir žādina kūdikio meile. O meilē jau ūra sielos reiškinis. Toliau gāl tėvas sukelia vaiko tvirtā vāliā savo paveikslu, sušaukia jo teisingumā, motina vėl-gi jo malonumā, širdies gražumā, ir tt.

Apskritai sākant, augantiām žmogui žmogus atstovauja visai gamtai. Jis tvarko elementū, augmens, gīvijos veikimā jo laimei ar nelaimi. Žmogus augantiām žmogui ūra būtinai reikalingas. Bet kiek jis jī augīs, tas derēs iš to, kiek jis pats ūra auges. Todėl žmoniū dauguma ir tik išaugina pirmos rūšies, pirmo laipsnio žmogū. Pātis jie reikšdami vos kiek daugiau negu elementū ir augmenijos gamta.

Tie, kurie jau toliau ūra pakile, ir veikia kitaip. „Kultūros“ šalīse todėl jau auginami žmonēs kovotojai. Jiems rodosi, kad gīvenimas esās „kova už būvī“ ir kad reikiā nuolatai kovoti. Tik išlengvo jau pradeda aiškėti, kad nēra taip ištikrūjū, kad kova tėra tik īpatīgām žmoniškumo laipsniui gīvenimo turinīs.

Taip tai pradeda jau šen ir ten auginti žmogū, kad būtū pasaulio viešpatiu. Ir kalbama apie didijī arba net augštībės žmogū, jījī žemindami, geriau jo nesuprasdami, tarsi jau ir būtū augštiausiasis žmogus tasai, kurs visais kitais ir visu vislu naudojasi savo tikslāms, pats juos pasistātes.

Pagaliau žmogus auginamas ir pasiekt augštiausiājī laipsnī. Tik šis auginimas lieka slėpingas. Jis vīksta, žmogui pasiekus tām tikrā dvāsios-sielos gīvumā, jām

patiām pasistengiant augti, jām patiām pasirūpinant savo augimu ir auginimu ir mātant, kas ūra tikrasis žmogaus gīvenimo tikslas.

* * *

Ištikrūjū žmogus ir geriausiai auga pats save auginamas. Jis, kurs paeina iš kūribos vālios, turi su savo valia susitikti su ja. Tuomet tai jis visaip tarpsta.

Tik tada jo kūnas gāli tikrai sveikas išlikti, kad žmogus pažīsta jo gīvenimo ir jo sveikātos dēsnius ir jī atitinkamai aprūpina. Tik žmogui sieloj pabudus, tinkami jausmai-ūpai-linkimai jo bus maitinami, šviesios skaidrios mintīs jo kuriamos. Ir taip pasidarbuodamas pasaulio kūrējo ūrankiu, jis kasdien stiprēja.

Jis īsivīrauja īpatingose sritīse. Pirma tampa valdovu savo asmens, pradedant nuo kūno ir pakīlant lig mintiū ir sāvokū gāliū. Toliau jis ī aiškesnī sātiki pareina su savo uždaviniais, kurie jām pasidāro iš aplinkībiū ir iš jo gabumū. Ir taip jis pradeda veikti gamtā aplink save ir žmones. Jis taiso ir tvarko gīvenimā. Pasirodo tše tikru gīviu, augštiausiu veiksnium. Bet veiksnium, kurs ne griauja, bet stāto.

O žmonēms jo veikimas ūra nuolatinis žādinimas īvairiausiū jėgū, bet vīriausiai žmoniškūjū. Pats gīvas, jis gīvina ir kitus.

Ir visu-tuo jis save kuo-geriausiai auginama. Nēsa savo jėgas jis nuolatai naudoja augštiausiems žmogaus gīvenimo tikslāms, kurie nesiranda šale vislo tikslū, bet tūni juose. (Tikslai šišon suprantami nepaprastai, bet pasaulio turinio atsiskleidimo siekiniai.)

Ir pagaliau žmogui šis augimas ir savės auginimas pavīksta tik jām atbojant vienā sālīgā. Neuztenka jām pasitikti pasaulī ir jo galias, jo orgānus ir īspūdus ir kitus žmones. Ne, žmogus turi pasistengt numanīti

savo asmenybės ir visos esties pagrindą, ir jām pasi-
švesti. Tuomet visos augštesios galias pradeda jame
atsiverti, būtent tikroji galingoji valia, išmintis ir
meilė. V d s.

oooooooooooo Pasaulis. ooooooooooooo

Krisis.

Kalbama mūsų laiku dažnai
apie pasaulio galą. O tū-
liems rodosi, lig tai būtų pai-
kusių šnekos. Taciau nėra taip.
Mes gyvename zuvimo laiku.
Todėl ir tūli manitojai visai
rimtai apie tai kalba. Nors keli,
kaip Vokietis Oswald Spengler
māno, kad tik Europa žūsianti.
Bet gerai pasizūrint, matīt, kad
visame pasauliėje, visoj žmoni-
joj kaž- kas kinta. Teisībė,
Europoj siautė didsis kāras.
Europoj žudėsi milijonas žmo-
niū. Europoj buvo naikinami
didiausieji turtai. Tai ištikrūjū
Europa ir žūva. Bet Europa
buvo viso pasaulio širdis. Viso
pasaulio givumas parėjo iš Eu-
ropos. Ne vien keliāvimo, pirk-
liāvimo judesīs. Ir žmoniū mā-
nimas, jū gyvenimo ir pasaulio
supratimas buvo Europoj užkū-
riamas. Dabar pasauliui tenka
nauja širdis. Kitur jī paaugo.
Amerika tampa jo gyvenimo
varpstimī. — Bet ar tai visa,
kas dabar įviksta? Tūli sāko,
kāras būk padāres žmones kito-
kiais. Nėra tai teisībė! Žmo-

nės regimai jau seniau kito.
Ir kāras buvo tik vīrausio įpa-
tingo laipsnio pakitimo pažī-
mīs. Jau senai pastebėta, kad
žmonėse tarsi apsiniaukia sie-
los ākis. Kasdien maziau nu-
māno gīvībės slėpingumo.
Ir kasdien daugiau gīvena vien
akies mirksnio pajautimu. Ap-
sireiškia tai moksle, mene, do-
roj. O kā bekalbėt apie tikī-
bā? Kas seniau buvo augštin-
ama, kas atrodė brangintina,
garbė, dora, grozė, visa metama.
Ir šiandien rodosi žmonės vien
tik ūpu tegīvena. — Be abe-
jonės daug tše reiškia tai, ī kā
žmonės kreipia savo dėmesī.
Ir apie tai reiks kartā pakal-
bėti. Bet, rodos, šišon ir prisi-
deda dār koks kosmiškas veiks-
nīs. Rodosi, kad žmoniū ir
visos gīvijos jausmū-ūpū-linkimū
pagrindas īra pakeistas. Kiti vir-
pėjimai, kitas matėriālas īra įplau-
kes ī tuos jėgū skritulius, kuriuos
vadiname asmenimis ir asmenī-
bėmis. Senasis būdas jausti ir
geisti īra pamires ir naujas
randasi. Bet jīs dār nėra nusi-
stojos. Ir todėl šis mūsų laikū

žiaurumas žmoniuj. Todėl šis
sielos aptemimas ir visai kitas
gīvenimo supratimas. Bet todėl
ir šis įpatingas kilnumas tū
žmoniū, kurie nesileidia supti
visokiū ūpū bangū, bet ramiai
ir rimtai sprendia tuos uzda-
vinius, kuriuos jiems īra sutei-
kes pasaulio kūrėjas. Jie īra
ateities žmonės. V d s.

Ruhros krāstas ir jo likimo reikšmė.

Ruhra īra upė, kuri vakarū
Vokioj vakaruosna ī Rheinā
teka. O krāstas abišaliai jos
laiko žeme apklojes begālo daug
visokiū turtū, vīrausiai anglīū
ir gelzies. Tše jau senai Vokie-
čiai ir visokios kilmės senosios
Vokios gīventojai susispiete dir-
ba, triūsa, kad iškāsus tuos tur-
tus ir juos suvartojus visokioms
gėribėms. Visas Vokietīū darbš-
tumo vidurīs īra todėl Ruhros
krāstas. O Vokietīū darbštu-
mas īra ir tikriausias jū gīrius
ir jū — galībė. (Kad mūsų
žmonės kuo-geriau tai išikāltū!)
Daug reiškė Vokia visame pa-
sauliėje visokiais žvilgsniais. Bet
uz visa jā iškėlė pasauliėje kāriš-
koji jos galībė. Kaip visa mūsų
laikū kultūra rodėsi turi tik
vienā tikslā, būtent stiprinti šitā
īvairiū valdovū galībė, taip Vo-
kietīū kultūra ir jū darbštumas
buvo tuo neva vainiku papuoštas,
o Ruhros krāstas kaip tik vīraus-
siasis kāriškiosios Vokietīū galī-

bės židinīs. Iš Ruhros krāsto
net tolimos pasaulio valdiavos
parsitraukdavo ginklū, didiau-
siūjū šautuvū, kanlīū. Ir didia-
me kare Vokia parodė savo
galībė kuone prieš visā pasaulī.
Ipatiai Fransijai prisiėjo dėl to
nukesti. Bet Vokios galia su-
griuvo, o tai dabar Fransai ker-
šija. Ruhros krāstas vis gāli
išnaujo pastatīti Vokios gāliā.
Ir Fransai jī uzplūdo. Aišku,
kad nori ne vien pasimti viso-
kiū turtū, bet sunaikinti šitā
Vokios darbštumo ir gālios
varpstī ir taip visā Vokietīū
tautā zavinti. Begālo tai pa-
dāro skausmū Vokietīāms. Bet
īpatinga, visas pasaulis, išėmus
Sv. Tėvā Romoj ir kelis Svė-
dijos vīskupus, tīli ir žiūri, kas
tše nuostabaus įviksta. Niekas
lig nė pamanīt nepamāno, kad
tše nezmoniškai pasielgiama.
Aišku, kad tše kas atsitinka,
kurio reikšmė negāli būt nujė-
giama senūjū ūpū žmoniū. Ne
eina tše vien dalīkas apie atker-
šijimā padirbtū blogībiū ir žiau-
rumū. Tše padāroma, iš ko
visai Europos kultūrai išdīgs
nauja prasmė. Kas jī īra, ne-
aiškėja iš to, kad Fransijos
žingsniai sukelia Vokietīū ker-
štā. Kerštas žudo keršijantius
kaip ir tuos, kuriems keršijama.
Bet kas bus, greitiau iš to pa-
matīt, kad Vokietīū jausmū-
ūpū gīvenime įviksta pakitimas.
Iš lengvo pradeda Vokietiuose